

3. Степурко В. А. Банки з іноземним капіталом на ринку України. Київ : Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, 2023. URL : <https://ir.kneu.edu.ua/items/89c70984-820a-46d1-9ede-aaa059c1b57b>

Abstract: *The theses examine the impact of international credit and settlement operations on the competitiveness of the banking sector of Ukraine.*

Keywords: *international credit and settlement operations, foreign exchange operations, competitiveness, banks with foreign capital, banking sector of Ukraine.*

Науковий керівник – БУРКОВСЬКА Алла,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

КРЕДИТУВАННЯ ПРОЄКТІВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН МІЖНАРОДНИМ ВАЛЮТНИМ ФОНДОМ

ЗАЯЦЬ Олександр, здобувач вищої освіти
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: *У цій роботі досліджена фінансова підтримка у вигляді кредитування для європейських країн від Міжнародного валютного фонду. Проаналізовано структурну складову Міжнародного валютного фонду, основні функції, інструменти кредитування та на прикладах визначено ефективність співпраці європейських країн з МВФ у 2008 - 2015 роках.*

Ключові слова: *Міжнародний валютний фонд, європейські країни, кредитування, SDR, валютні резерви, міжнародна фінансова допомога.*

У сучасних умовах глобалізації особливого значення набуває діяльність міжнародних фінансових інституцій, де провідне місце посідає Міжнародний валютний фонд (далі МВФ). Використовуючи кредитування та технічну підтримку країн, що стикаються з економічними труднощами, МВФ забезпечує стабільний розвиток світової фінансової системи. Європейські держави не одноразово переживали фінансові кризи, тому співпраця з МВФ стала для них дієвим інструментом стабілізації економіки та проведення структурних реформ.

МВФ - це спеціалізована установа, головне завдання якої є валютне та кредитне регулювання відносин у країнах-учасниках і наданням їм фінансової та економічної допомоги [1]. Кредити можуть надаватись в іноземній валюті та у «спеціальних правах запозичення» - SDR.

Найпопулярнішим механізмом кредитування МВФ країн-учасниць є кредитування за програмою «Stand-By». Країна-учасниця може отримати кредит у вигляді іноземної валюти за дотримання умов, визначених в угоді. Термін дії такої угоди від 18 місяців до 3 років [2].

Доволі часто МВФ використовує також механізм розширеного кредитування (Extended Fund Facility), який призначений для довгострокового кредитування у великих розмірах при серйозних порушеннях платіжного балансу країни-учасниці через структурні проблеми в економіці (термін надання такого кредиту - до 3 років і надається він частинами з різною періодичністю виплат) [2]. Доцільно розглянути програми кредитування МВФ сучасних європейських країн, мету та обсяги цих кредитів (табл. 1).

Таблиця 1. Кредитування МВФ європейських країн (2008-2015 рр.)

Країна	Назва програми кредитування (тип)	Мета кредитування	Рік	Сума кредиту (прибл.)
Латвія	Stand-By Arrangement (SBA)	Підтримка під час фінансової кризи, корекція дисбалансів	2008	≈ 1,68 млрд євро(≈ 2,3 млрд дол. США)
Ірландія	Extended Fund Facility	Фінансова стабілізація банківського сектору та фіскальна консолідація	2010	≈ 22,5 млрд євро (сума програми МВФ).
Україна	Extended Fund Facility	Підтримка макроекономічної стабілізації та структурних реформ	2015	≈ 17,5 млрд дол. США (4-річна програма; початковий транш ≈ 5 млрд дол. США).

Джерело: узагальнено автором за інформацією [3-5].

Нами встановлено, що обсяги наданих кредитів МВФ істотно відрізняються в залежності від проблем в країні-учасниці. Так, серед досліджуваних країн-учасниць МВФ, Латвія отримала відносно малий (≈ 1,68 млрд євро) кредит у 2008 році, проте цього було достатньо для відновлення її економіки. Середній за обсягом кредит отримала Ірландія для боротьби з борговою кризою на початку 2010-х років. Для цього кредиту були надані жорсткі умови від МВФ щодо скорочення бюджетного дефіциту та здійснення

реформування фінансового сектору країни. Найбільший кредит серед досліджуваних європейських країн отримала у 2015 році Україна через системні проблеми у функціонуванні фінансової системи. Для України цей кредит мав вирішальне значення у період політичної та економічної нестабільності.

Отже, кредити від МВФ для країн Європи відіграють важливу роль у збереженні та забезпеченні їх фінансової стабільності. Аналіз конкретних прикладів демонструє, що обсяги та умови надання фінансової допомоги МВФ залежать від масштабів фінансових проблем чи економічних криз в країні-учасниці. Практика надання кредитів МВФ показує ефективність та доцільність співпраці країн-учасниць з цією спеціалізованою організацією як інструменту економічної стабілізації та проведення структурних реформ у європейському регіоні.

Література:

1. Міжнародний валютний фонд: принципи дії та механізм кредитування. Що таке МВФ? URL: https://ufin.com.ua/analit_mat/drn/126.htm.
2. Гавдьо Р. О., Ливдар М. В. Основні механізми фінансування Міжнародним валютним фондом країн-учасниць. Особливості програми МВФ як основного інструменту співпраці з державами-членами на прикладі України. URL: <https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/f8fe4e10-abb3-4917-9a2a-b4f6ca22b05e/content>.
3. Press Release: IMF Executive Board Approves €1.68 Billion (US\$2.35 Billion) Stand-By Arrangement for Latvia. URL: https://www.imf.org/en/News/Articles/2015/09/14/01/49/pr08345?utm_source=chatgpt.com.
4. Press Release: IMF Executive Board Approves €22.5 Billion Extended Arrangement for Ireland. URL: https://www.imf.org/en/News/Articles/2015/09/14/01/49/pr10496?utm_source=chatgpt.com.
5. Press Release: IMF Executive Board Approves 4-Year US\$17.5 Billion Extended Fund Facility for Ukraine, US\$5 Billion for Immediate Disbursement. URL: https://www.imf.org/en/News/Articles/2015/09/14/01/49/pr15107?utm_source=chatgpt.com.

Abstract: *This paper examines financial support in the form of loans to European countries from the International Monetary Fund. It analyzes the structure and components of the International Monetary Fund, its main functions, lending instruments, and, using examples, determines the effectiveness of cooperation with the IMF as a tool for reforming the economies of countries.*

Keywords: *International Monetary Fund, European countries, lending, SDR, foreign exchange reserves, international financial assistance.*

*Науковий керівник – БУРКОВСЬКА Алла,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв*